

הוכן ע"י כולל עיני הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קט"ו ע"א

האם הנשים דלהלן יורשות?

¹ בת במקום בן בירושת אם	אמא בירושת בנה	
אינה יורשת	יורשת	לר' יהודה בר' שמעון ²
אינה יורשת	אינה יורשת	למשנתנו ³
יורשת	אינה יורשת	לר' זכריה בן הקצב ⁴

כשנקטה התורה לשון בן או לשון זרע, מתי כולל בני בניו זרע פסול ומתי לא? [תד"ה בן].

כולל גם פסולים	כולל בני בניו כבנים	
לא ⁵	כן	בלשון זרע
כן ⁷	לא ⁶	בלשון בן

בבא בתרא דף קט"ו ע"ב

האם ענה⁸ היה זכר או נקבה? [תד"ה מלמד].

לזקן הצדוקי	לתשובת ר' יוחנן בן זכאי	
זכר	זכר	לרשב"ם ורש"י ⁹
זכר ¹¹	נקבה	לרבינו תם ¹⁰

¹ וה"ה נמי בני אחות שבאים לירש את דודיהם, יש לנדון הזה האם הבת יורשת עם הבנים.
² וטעמו, דדורש היקשא דמטות להקיש מטה האב למטה האם, וכמו שהאב יורש את בנו כך האם יורשת את בנה. וכמו שבן קודם לבת בנכסי אב, כך בן קודם לבת בנכסי אם.
³ הסיקה הגמ' דגם תנא דידן דורש מטות, ולכך בת אינה יורשת במקום בן בירושת אם. אולם האם אינה יורשת את בנה מגזה"כ דכל בת יורשת וכו' שני מטות, ואינה מורישה לשני מטות, ואם היתה האם יורשת לבנה ובתה, א"כ אם אביה ואמה משני מטות הרי מורשת לשני מטות.
⁴ ס"ל דלא דרשינן היקשא דמטות, ולכך האם אינה יורשת את בנה דרק באב נתחדש שירוש, וכן אין מיעוט לבת בירושת האמא שיקדם לה הבן.
⁵ ולכך צריך ריבוי בבית כהן כהן שאינה שבה לבית אביה לאכול בתרומה אם יש לה בן ממזר, דלשון זרע משמע דוקא זרע כשר.
⁶ ולכך צריך קרא, דאין לו עיין עליו, ללמד על בן הבן שקודם בירושה.
⁷ ולכן כאן לא צריך ריבוי שממזר יורש את אביו.
⁸ גבי ענה שירש את שיער איכא ב' פסוקים, פסוק אחד שמונה אותו כאחיו של צבעון בן שעיר, ופסוק אחר כבנו של צבעון, והאמת שהיה בנו של צבעון, ומשום שבא צבעון על אמו (אשת שיער) וילד ענה לכך נחשב גם אחיו. ולרשב"ם, ריב"ז רק בא לומר שבני בניו כבנים וה"ה בנות.
⁹ הוכיחו תוס' שכן סברת רש"י, מזה שאמר שענה בא על אמו והוליד לאהליבמה. [ועי' רשב"י בראשית ל"ו ב'].
¹⁰ ר"ת ס"ל שענה נקבה היתה, וזוהי ראית ריב"ז שאף שענה היתה בת ירשה את סבה שיער עם אחי אביה, ובגלל שהיתה בנו של צבעון, [ואינה בן צבעון אחיה כבר מת ולכך ירשה היא].
¹¹ ראה בב"ח אות ו' שזו היתה טעות הצדוקי לשיטת ר"ת.